

Ühe kooli lugu

(Algus «HiiuMaas» nr. 129)

Hiljem õpilaste hulk vähenes tunduvalt. See oli tingitud valla teiste algkoolide kuuele klassile üleminekust — Kõpu Algkool 1926. a., Puski Algkool 1929. a., Lauka ja Mälvaste Algkool 1930. a. 20 aastaks (1928—1948) jäi õpilaste arv püsima enam-vähem samale tasemele ja oli 70—90 piires. Sel ajavahemikul on valdavaks koolitöö kolme õpetaja ja kolme klassikomplektiga.

1926/27. õppeaasta teisel poolel töötas Reigi Algkooli juures ka põllumajanduslik täiendusklass kaheksa õpilase ja täiendava õpetajaga. Täiendusklass suleti õpilaste vähesuse tõttu.

Kooli tööd iseloomustab V. Kvarnström oma ajaloolises ülevaates kolmanda kooliaasta lõpul järgmiselt:

«Kool töötab kaunis edukalt, õpetajate ja õpilaste vahel valitseb täielik üksmeel ja armastus. Ka kodule on suutnud kool ikka rohkem ja rohkem läheneda. Selleks on tuntavalt kaasa aidanud koolitöö lõpul korraldatud koolipeod ühes

õpilaste tööde väljanäitusega. Käesoleval aastal ärapeetud koolipeo sissetulek otsustatakse ära kasutada õpilaste raamatukogu muretsemiseks.»

Pildil on Reigi Algkooli V ja VI klassi poisid. 1927/28. õppeaastal.

Teiste 6-klassiliste algkoolide tekkimise ja arenemise tõttu kaotas Reigi Algkool oma juhtiva positsiooni Kõrgessaare valla koolide hulgas. Hinnates Reigi Algkooli algperioodi ajalooist osa Kõrgessaare valla hariduse ja kultuuri edendamisel, tahaksin kokkuvõttes märkida järgmist.

Reigi Algkool oli Kõrgessaare vallas esimene ja kuni 1926. aastani ainuke 6-klassiline algkool, kus kehtiva 4-klassilise koolikohustuse ja vallas mitme-ki 3-klassilise algkooli olemasolu tingimustes said lapsed kohustuslikku algõpetust ja täiendavat haridust. Reigi Algkoolis õppis lapsi alates Kõpu otsast kuni Tahkuna otsani.

Koolil oli suhteliselt hea õpetajate kaader ja kehvadele õpetamistingimustele (puudulikud õppevahendid, ruumikitsikus) vaatamata kõrge õpetamistase. Viis aastat töötas kuus klassikomplekti, igal klassil oma õpetaja. Teistes koolides pidi üks õpetaja hakkama saama 2—4 klassiga.

Õpilaste suhtumine õppetöösse oli tõsine, õppimiseks polnud erilist sundust vaja. Kollektiivis valitses üksmeel, ei tehtud vahet vaesema või rikkama õpilase vahel.

Mõnel õpilasel ei võimaldanud kehvad kodused olud õigel ajal kooli minna või regulaarselt koolis käia. Kooli juhatus, hooldekogu ja vallavalitsus suhtusid sellesse mõistvalt ega rakendanud erilisi sunni(trahvi)meetmeid.

Juba esimestest kooliaastatest alates anti kehvematele õpilas-

tele rõivaste, jalanõude ja õp-
povahendite muretsemiseks riik-
likku abi.

Järgneva kümne aasta (1930—1940) kohta võis öelda, et see oli stabiilne periood. Kooli õpilasorganisatsioonides käis aktiivne tegevus. Traditsiooniks oli saanud kevadiste ekskursioonide korraldamine, millest üks oli koduümbrusega tutvumiseks, teine aga VI klassi lõpetajatele Haapsallu ja Tallinna.

Pidulikult tähistati mardipäeva, jõulusid, emadepäeva ja teisi tähtpäevi. Reeglina korraldati õppeaasta jooksul koolipidu kas näitemängu või õpilaste isetegevuse muude etteastetega. Koolipidude sissetulek kasutati koolile õppevahendite ja raamatukogu soetamiseks ning ekskursioonide korraldamiseks. Tuleks rõhutada, et koolis püüti õppetöö kõrval valmistada noort inimest eluks igakülgseks ette. Reigi Algkooli tase oli nii kodusaarel kui ka Läänemaal Koolivalitsuses tuntud kui üks kõrgemaid.

Adi METSIS,
Reigi Algkooli õpilane
aastail 1938—1944

(Järgneb)